

покрай това азиатско куче въ редица минавали всички млади булки и моми, и по-красивитѣ, на които посочвалъ, били длъжни да му служатъ, да го черпятъ вино и ракия. Слѣдъ това, най-красивата отъ всички хубавици била отвеждана да сподѣли покоитѣ на ага-та. Тѣзи безчестия, които били капка къмъ прѣпълнената чаша, създали поводъ за така нарѣчената Манчова буна. Но силата на азиатското куче била голѣма: Дѣдо Манчо, инициаторъ на тая буна, се чувствувалъ слабъ да нанесе рѣшителенъ ударъ на цѣлата държава въ лицето на Берковския ага, затова повикалъ на помощъ околнитѣ села, събралъ ги на общъ съвѣтъ въ Балкана, взелъ общето имъ съгласие, и всенародното възстание за спасовденъ 1835. било рѣшено. Оржие, нужно за неравната борба, общала на българскитѣ бунтовници Сърбия. Но Сърбия си плюла на съвѣстъта, въ най-рѣшителния день пратила на Берковци своята измѣна, вмѣсто своето оржие, за да завърши цѣлата буна смѣшно и трагично... Изплашени слѣдъ сръбската измѣна, водителитѣ на възстанието съобщили на централната властъ, че тѣ се бунтуватъ не противъ султана и правителството, а само противъ Шерифа и хаджи Есадаа, които безчестятъ тѣхнитѣ кѣщи. Годиinitѣ 1836. и 1837. ни донасятъ двѣ нови възстания въ Пиротъ и пакъ въ Берковско, които свършватъ сѣщо така злощастно.

Но 1850. година не бѣше по-малко злощастна за раята отъ горнитѣ двѣ дати.

Сърбия, която водѣше отъ по-дълго врѣме война противъ Турция, виждайки до какво сѣстояние е изпадналъ българския народъ, всѣкога се стремѣше да използва националната ни неволя за користнитѣ цѣли на нейнитѣ князе и крале. Въ 1850. година, по побуждението на тази лукава сѣсѣдка и слѣдъ нейнитѣ категорични обѣщания, че ще прати оржие въ България, бѣше възстанало населението отъ Ломско, Ви-